

Pétfürdői Gondozási Központ szakmai beszámolója a 2015-es évről

Személyi feltételek biztosítása:

A Gondozási Központ minden szakfeladatán a munkához mérten optimálisak a személyi feltételek, megfelelnek a jogszabályi előírásoknak.

A továbbképzésre kötelezett dolgozók a továbbképzési tervnek megfelelően részt vettek továbbképzéseken.

Tárgyi feltételek biztosítása:

Az intézmény minden szakfeladatán rendelkezik mindazon tárgyi feltételekkel, amelyek lehetővé teszik a szakszerű és színvonalas munkavégzést.

I. A Családsegítő Szolgálat tevékenysége:

A családsegítő szakmai tevékenységét Pétfürdő településen 1 fő családgondozó látja el.

Szakmai tevékenység

A Családsegítő Szolgálat segítő szolgáltatása keretében segítséget nyújt a működési területén élő szociális és mentálhigiénés problémái, vagy krízis helyzete miatt segítséget igénylő személynek, családnak, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízis helyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából.

Cél olyan ellátás biztosítása, amely segít a hozzánk fordulóknak érdekei érvényesítésében, a családokat támogató külső források feltárásában és az ezekhez való hozzájutás lehetőségeinek megtalálásában.

Mentálhigiénés tevékenységünk célja arra irányul, hogy képessé tegyük az embereket az önmagukban rejlő erők mozgósítására, s ez által váljanak alkalmassá problémáik megoldására.

A törvény által előírt feladataink a korábbi évekhez képest változatlanok a 2015-ös évben változatlanok voltak.

A kliens által hozott probléma jellege általában anyagi természetű, illetve a foglalkoztatással kapcsolatos. Mind a két probléma mögött komoly családi problémák is állnak (életviteli, szenvedélybetegség).

Az anyagi gondok oka általában a tartós munkanélküliség megléte, sokszor a szenvedélybetegség (pl. alkoholfogyasztás) is gondot jelent a munkavállalás szempontjából. A családgondozó több esetben megtapasztalta, hogy az albérletben élők nem csak az albérleti díjat, hanem a rezsit is nagyon nehezen, vagy egyáltalán nem tudják kifizetni. Gyakori gond, hogy a családok nem ismerik fel anyagi korlátaikat, ezért „túlvállalják” magukat a pénzügyi kölcsönök felvételénél. Emiatt többen elveszíthetik lakásukat, és bekerülve a szociális rendszerbe, ahonnan a megoldást várják. Szintén problémaként jelentkezik a fontossági sorrend megtartása. Első helyen nem a szükségleteik biztosítása áll.

Sok esetben alacsony iskolázottságú kliensek fordulnak hozzánk munkahelyet keresve. Ezek az emberek nehéz helyzetben vannak, mert elsősorban ők azok, akik munkanélkülivé válnak és tartósan kiszorulnak a munkaerőpiacról.

A környező települések gyárai rendszeresen hirdetnek munkaerőt keresve, így a 8. osztállyal rendelkezők el tudnának helyezkedni. Sajnálatos tapasztalat, hogy az álláshirdetés megmutatásával kifogásokkal élnek, elmondják, hogy miért nem lenne jó, ha „oda” mennének dolgozni.

2015. évben az éves forgalom (kapcsolatfelvételek száma) 481 alkalom volt.

Összesen a szolgálatnál megfordult kliensek közül (azok, akiknél a szakmai tevékenység egy találkozással nem zárható le, tehát akár több alkalommal is megtörtént a találkozás), 97 főből 42 fő volt az, aki csak az általános iskola 8. osztályát végezte el. Az is gyakori, hogy vannak, akik olyan szakmával rendelkeznek, ami már nem piacképes a munkaerőpiacon. Nekik a családgondozó a Munkaügyi Központ kirendeltségén keresztül, egy újabb szakképesítés megszerzését javasolja.

A kliensek többsége anyagi problémák miatt (54 alkalom) kereste fel a Családsegítő Szolgálatot. Információkérésében és ügyintézésben 42 fő kapott segítséget. Ez azt jelenti, hogy egy adott személy többször is visszajöhet az év során.

A kliensek tájékoztatást, információt kaptak a különböző szociális ellátások számukra elérhető formáiról, különböző anyagi, természetbeni, és személyes támogatási lehetőségekről, segítő, gondozói intézményekről, szervezetekről, és személyekről. A családgondozó segít a klienseknek abban is, hogy az adott intézménnyel felvegyék a kapcsolatot. Több esetben biztosítja, hogy amennyiben nincs valakinek állandó lakcíme, a postai küldeményeit a Szolgálatnál átvehesse. Azok számára, akik munkát keresnek és nem rendelkeznek e-mail címmel, segít annak regisztrációjában, valamint a használatában.

Több rokkantnyugdíjas kért segítséget méltányossági nyugdíjemeléshez vagy egyszeri nyugdíj kiegészítéshez.

Az 1993.évi III.törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról kimondja, hogy a Családsegítő Szolgálatnak veszélyeztető és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert kell működtetnie. A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés folyamatos volt, ez lehetővé tette, hogy a rászoruló egyénekről, családokról tudomást szerezzenek az érintettek. A családgondozó folyamatosan kapcsolatban van a jelzőrendszer tagjaival, szükség szerint felveszik egymással a kapcsolatot a jelzőrendszeri megbeszéléseken kívül is.

Az ellátottak jellemzői:

Az intézmény szolgáltatásait minden, Pétfürdő közigazgatási területén lakhellyel és tartózkodási hellyel rendelkező lakos, valamint hajléktalan személy veheti igénybe. Krízishelyzetben bárki felkeresheti segítségért az intézményt.

A tavalyi évben **97 kliens összesen 481 alkalommal** kereste fel a Családsegítő Szolgálatot, illetve igényelte a segítséget az intézménynél.

A forgalmi napló alapján a **szolgálatnál megfordult** kliensek száma: **2015. évben 97 fő** (ebből **44 fő először járt az intézményben**). A 97 főből 67 főnél a szakmai tevékenység egy találkozással nem volt lezárható, ezért több találkozásra került sor. A szolgálathoz fordulók nemek szerinti megoszlás alapján 97 főből 56 nő és 41 férfi.

A klienskör nagy része inaktív vagy álláskereső, munkanélküli státuszú, vagyis a családsegítő szolgáltatást több alkalommal igénybe vevő kliensek közül, ami 66 fő volt, csupán 15 fő volt a teljes munkaidőben foglalkoztatott, a többi pedig nyugdíjas, munkanélküli, a helyi önkormányzat által folyósított rendszeres ellátásban részesülő, illetve eltartott volt.

A szolgáltatást igénybe vevők száma gazdasági aktivitás szerint:

2015.évben gazdasági aktivitás szerint

<i>Foglalkoztatott</i>	15
<i>Munkanélküli</i>	32
<i>Inaktív</i>	13
<i>Ebből nyugdíjas</i>	10
<i>Eltartott</i>	7

Az előző évhez (2014) képest a Családsegítő Szolgálatnál megfordult kliensek száma a csökkenést mutatta. Ez részben a halálozások, részben a költözések következménye.

Iskolai végzettség alapján a kliensek többsége 8. osztályt végzett. A 2015-ös évben a 67 főből 42 főt érintett. A szakmával rendelkezők száma 15 fő). Ebből arra lehet következtetni, hogy a megnövekedett munkanélküliség következtében egyre többen vannak olyanok, akik bár egy vagy két szakmával rendelkeznek, hosszabb munkanélküliségben eltöltött idő után már nem, vagy nagyon kis eséllyel tudnak visszatérni a munka világába. Sok esetben az elavult szakmával rendelkező, vagy már régóta nem a saját szakmájában dolgozó kliensek vannak tartósan munka nélkül.

Az álláskereső kliensek közül sokan aktív korúak ellátásában részesülnek, vagy közmunkásként dolgoznak.

A szolgáltatást igénybe vevők hozott problémái:

2015. évben (67 főre vetítve, ahol a szakmai tevékenység 1 alkalommal nem zárható le)

<i>Életviteli</i>	13
<i>Családi –kapcsolati</i>	17
<i>Lelki-mentális</i>	19
<i>Anyagi</i>	54
<i>Foglalkoztatással kapcsolatos</i>	12
<i>Egészségkárosodás következménye</i>	7
<i>Ügyintézéshez segítség</i>	42
<i>Információkérés</i>	50
<i>Összesen</i>	214
Több probléma	66 alkalommal volt

Az intézményünknel nyilvántartásba vett és egész évben néha megforduló munkanélküliek nagy része középkorú, vagy nyugdíj előtt álló volt.

Sok esetben előfordult, hogy a kliens egy problémával fordult intézményünkhöz, a vele folytatott együttműködés során derült ki, hogy valójában nem egy, hanem több probléma van jelen az adott családban. Gyakori az életviteli, családi-kapcsolati gondok. Egy probléma magával hozza a következő probléma előfordulását. Amikor egy családban mindkét felnőtt munkanélkülivé válik, jelentősen romlik a család helyzete. A családgondozó több probléma együttes előfordulása esetén először a legsürgetőbb, a fő probléma megoldásában nyújt segítséget. A munkanélküliség, a több havi rezszi elmaradással rendelkező családoknál csak „tűzoltásnak” számít egy - egy beavatkozás, azonban a család nagyobb „lecsúszását” akadályozza meg, ha a kliens együttműködik.

Legnehezebb helyzetben azok az ügyfelek vannak, akik életkoruk miatt nyugdíjra még nem jogosultak, tartós egészségi problémájuk van, viszont rokkantnyugdíjra sem jogosultak, ugyanakkor egészségi állapotuk miatt nem tudnak munkát vállalni. Ezekben az esetekben már a lakhatás megtartása is veszélybe kerül.

A Családsegítő szolgálatnál 30 fő vette igénybe a jogi segítségnyújtás. Pszichológiai tanácsadásban 22 felnőtt részesült folyamatosan.

A munkahelyet keresőknek általában az egyéni életvezetési, szociális és mentálhigiénés tanácsadás keretében nyújtunk segítséget. Csoportos tréningre a feltételek nem adottak, hiszen férőhely hiányában nem lehetett megvalósítani, azonban egyéni esetkezelés keretében- az egyedi lehetőségek és adottságok, belső erőforrások figyelembevételével - megtörténtek az álláskereső felkészítése. Az álláskeresőnek lehetőséget biztosítottunk a munkaerőpiac internetes figyelemmel kísérésére, e-mail cím létesítésére, önéletrajz megírására, telefonálásra, faxolásra, fénymásolásra, illetve egyéni tanácsadásra az álláskereső sikeressége érdekében.

Az újságokban hirdetett állásokat rendszeresen kifüggesztjük a szolgálat irodájában.

Szabadidős és prevenció programok szervezése

2015. évben a családgondozó két alkalommal vett részt a Családsegítő Szolgálat a helyi Művelődési Ház által szervezett Játszóházon. A Gyermekjóléti Szolgálattal közösen zsíros kenyér és üdítő osztására került sor.

Július hónapban megrendezésre került a Családi Nap rendezvényünk, melyet a rászoruló családok részére minden évben megszervezünk. Tavaly 52 fő vett részt. A helyszínen szabadidős foglalkozások szervezésével és egy kis uzsonnával vártuk a családokat. Célunk, hogy olyan családoknak is biztosítsunk felhőtlen kikapcsolódást, különböző foglalkozásokat, akiknek egyébként anyagi vagy egyéb okok miatt nem lenne erre lehetőségünk.

Összességében megállapítható, hogy a Családsegítő Szolgálat tevékenysége igen sokrétű és szerteágazó. Az elmúlt évek tapasztalatai és statisztikai kimutatásai alapján, változatlanul az anyagi, a foglalkoztatással kapcsolatos, a lakhatással, lakáskörülményekkel összefüggő és a közüzemi díjhátralékhoz kapcsolódó problémákkal fordulnak hozzánk legtöbbször.

II. A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége:

A Gyermekjóléti Szolgálat 2014-ben 1044 (2013-ben 754) esetben találkozott klienssel. 31 családban 45 kiskorú veszélyeztetését, illetve visszagondozását végezte. A folyamatos gondozás mellett 27 kiskorút részesített segítő beszélgetésben, problémáik megoldásához nyújtott tanácsadást, vagy szolgáltatásokat közvetített számukra.

Az ellátásban részesülő kiskorúak fele az elmúlt évben szintén serdülő korú. A családban fellelhető problémák miatt egyre korábbi, 10-12 éves, életkorokban jelentkeznek a magatartásproblémák. Szüleikkel, társaikkal, pedagógusaikkal szemben szemtelenség, indulatos viselkedésükkel, önuralmuk hiánya miatt kerülnek a Gyermekjóléti Szolgálat látókörébe. A szülők a problémás kamaszkorú gyermekük viselkedését nem tudják kezelni. Mire a Gyermekjóléti Szolgálat gondozni kezdi a családot a szülő-gyermek kapcsolat sérültté válik és nehezebb a bizalmat visszaállítani. Fontos a szülő együttműködése a segítővel, hiszen ha nem fogadja meg a tanácsokat, változtatni sem tud a kialakult helyzeten. A gyermek magatartás-, illetve mentális problémája a család nem megfelelő működésére vezethető vissza. A serdülők többsége csonka családból került ki. A szülő keveset foglalkozik gyermekével, iskolai előmeneteléről nem beszélgetnek, a minőségi szabadidő pedig szinte eltűnik ezeknek a családoknak az életéből.

A házasságok felbomlása illetve a sűrűn váltogatott párkapcsolatok, élettársi kapcsolatok a kiskorúak biztonság érzetét csökkentik, amelytől frusztrálttá, ingerültté válnak. A leggyakoribb szülői elhanyagolás az érzelmi elhanyagolás, illetve a gondozás hiánya. 2014-ben a 45 kiskorúból 10 gyermeknél a lelki elhanyagolás miatt folytattunk gondozást.

Sajnos a szülő érzelmi elhanyagolásából adódó lelki problémák megnehezítik a gyermekek felnövekedését. Kihat a probléma-, illetve a konfliktus megoldó képességük fejlődésére, az iskolai, baráti kapcsolatokban keletkezett nehézségek megoldására. Szorongóak, visszahúzódóak lesznek, vagy agresszívek. Tanulmányi eredményeikben rontanak, rossz baráti kapcsolatokra találnak. A szorongásból szomatikus tüneteket produkálnak, ami fej-, hasfájásban, álmatlanságban nyilvánul meg. **Pszichológusi ellátásban a fent leírt problémák miatt 57 kiskorú 343 alkalommal részesült.**

2015-ban 5 családban 16 gyermek védelembe vételére került sor a szülő általi érzelmi elhanyagolás és bántalmazás miatt.

Visszagondozást 2 családban 3 gyermeknél végeztünk, ami jelenleg még nem zárult le, hiszen a kiskorúak nem a vér szerinti családjukban nevelkednek.

A Gyermekjóléti Szolgálat utógondozást 2 család 5 gyermeknél végzett. Ezekben a családokban a családgondozó segíti a kiskorúak visszailleszkedését a család mindennapjaiba, illetve az iskolába.

Kiskorúak és fiatalok részéről szabálysértés és bűncselekmény nem történt.

Az oktatási intézmények általi igazolatlan hiányzásokról 1 esetben érkezett jelzés, ami aztán védelemben zárt, hiszen a fiatalok elérte 50 óra igazolatlan mulasztást.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2015-ben 6 alkalommal hívta össze a jelzőrendszeri eszmegbeszélő csoportot, melynek tagjai a jogszabályban meghatározott jelzőrendszeri tagok (védőnők, bölcsőde, iskola, óvoda, rendőrség, polgárőrség). A jelzőrendszeri eszmegbeszéléseken kívül folyamatosak a szakmaközi megbeszélések is, ami elengedhetetlen a kiskorúak veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében.

2015-ban 125 esetben történt jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé, ebből 14 esetben rendőrségtől, 37 közoktatási intézménytől, 10 egészségügyi szolgáltatótól, 3 állampolgároktól, a fennmaradó pedig egyéb szolgáltatótól érkezett.

A Családsegítő Szolgálat által szervezett családi napon a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói is részt vettek, kézműves foglalkozásokkal várták a megjelenteket. A karácsonyi és a húsvéti játszóházakban zsíros kenyérral és szörppel fogadták a gyermekeket.

A Horváth István Általános Iskola Bűnmegelőzési hetének lebonyolításában nyújtottunk segítséget.

III. Területi-védőnők tevékenysége **Pétfürdő I – II. körzet**

2015 december 31-i állapot szerint **létszám adatok:**

A gondozott családok száma 259.

Várandós anyukák száma 60 fő.

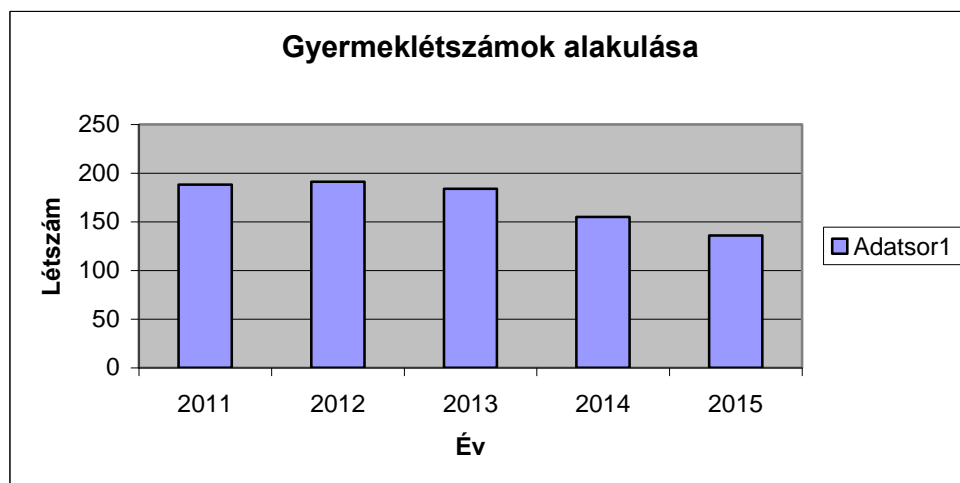
Csecsemő: 33.

Kisdéd: 74.

Kisgyermek: 175.

Statisztikai adatok:

A létszámadatok évről évre csökkenő tendenciát mutatnak.

Szűrések alakulása:

1. 1 éveseknél: 50 főből 1 kisdéd szűrővizsgálata maradt el, mert az aktuális hónapban ismeretlen helyen tartózkodott a család. A szűrővizsgálat a kisgyermek új lakóhelyén történt meg. Az elváltozások száma nem volt jelentős, egy kisgyermeknél fordult elő halmozottan eltérés (mozgásfejlődésben, beszédfejlődésben, súlyfejlődésben).
2. 3 éveseknél: 40 főből 39 gyermeknek történt meg a szűrővizsgálata, az oka ugyanaz, mint fent, egy családról van szó.
3. 5 éveseknél: 47 főből 47 gyermeknél megtörtént a vizsgálat. A legtöbb elváltozást, 25 esetben a beszédfejlődés zavara okozta, ezt követték a látásvizsgálatoknál észlelt elváltozások, 7 esetben.

Anyatejes táplálás:

1. A 0-4 hónapos időszakban 58,21 %-a csecsemőknek kizárólagosan anyatejjel táplált volt.
  2. A 0-6 hónapos korig kizárólagos anyatejes táplálás 52,75 % volt.
- Bár mindkét esetben emelkedés tapasztalható, a 2016. évben az arányszám emelése a cél.

TERÜLETI EGÉSZSÉGNEVELÉS:

1. Baba-mama klub:

A szervezett programok a Pétfürdői Községi Ház és Könyvtár erre alkalmas termeiben zajlottak. A Községi Ház dolgozói kiemelt figyelmet fordítottak a Baba-mama klub foglalkozásaihoz szükséges megfelelő körülmények megteremtésére. A Ház „Bababarát terület”, így a gyermeküket szoptatni kívánó édesanyák kulturált körülmények között tehetik meg azt.

A foglalkozások énekes-mondókás játékkal kezdődnek, melyeket a védőnő vezet. A beszédfejlődés szempontjából fontos, hogy kizárólag magyar népi mondókák, énekek hangozzanak el, valamint külön gondot fordít arra, hogy a mesékre, mesélés szerepére, jótékony hatásaira hívja fel a szülők figyelmét. Mivel a televízió nézés és számítógépezés is jelen van a családok életében és ezen eszközök használata egyre korábbi életkorokban megjelenik, hangsúlyosan kiemeli azok káros hatásait a szervezetre, mind fizikai, mind értelmi, érzelmi, szociális, beszédfejlődés téren. A zenélés, éneklés, mondókázás oldja a feszültségeket, így közvetlenül utána fogékonyabbak az édesanyák egy-egy rövidebb előadás meghallgatására, majd az azt követő témával kapcsolatos megbeszélésre.

Témák 2015-ben: Jól szeretni, kényeztetés, elkényeztetés, száj- és fogápolás, játéktevékenység, mozgásfejlődés, babajelnyelv, gátizom torna (anyáknak), főzési technikák, főzés alapanyagokból, félkész, készételek összetétele, adalékanyagok az ételekben, otthon süthető kenyerek, kenyérre kenhető szendvicskrémek készítése.

Kötetlen beszélgetésben ismétlődő téma a táplálás, szobatisztaságra nevelés, hiszti kezelés, kötelező és nem kötelező védőoltások, biztonságos környezet, helyes szokások kialakítása, óvodai, bölcsődei élet, beszoktatás, szabadidő hasznos eltöltése.

2015 őszétől a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója is részt vesz a foglalkozásokon, aki problémamegoldás, konfliktuskezelés, kommunikáció, viselkedés, szülő-gyermek interakció témákban beszélget a szülővel, egyéni és csoportos formában, játékos gyakorlatok segítségével.

2. Babamasszázs tanfolyam

Tavasszal a jó idő beköszöntével hirdettem meg Pétfürdő mindkét körzetében élő gondozottak részére a tanfolyamot, melyre 10-en jelentkeztek. A tanfolyamot az iskola védőnő, aki okleveles babamasszázs oktató, vezette.

3. Életmód-klub

A klub 2012. február óta működik. 2015-ben az előző évben megtanult Nordic walking technikát tökéletesítették. Téli időszakban aszfalton, tavasztól őszig pedig erdei terepen végezték az edzéseket. Mivel a részt vevők életkora és egészségi állapota eltérő, mindenki a neki megfelelő gyakorisággal és intenzitással edzett. Pozitív hatásként az izomzat feszesebbé válását, erősödését, a mozgásszervek fájdalmának csökkenését, a mindennapi aktivitás fokozódását, a közérzet javulását, valamint a fertőzőes eredetű betegségek gyakoriságának csökkenését tapasztalták.

4. Életmód tábor

A 2014/2015 tanév végén a területi és az iskola védőnő életmódtábort szervezett. 40 általános iskolást táboroztattak Cseszneken, a Kisbükki majorban.

A majorságban a gyermek megismerkedtek az állattartással. A tábor egész területén (bizonyos előírások betartása mellett) az állatok (juh, kecske, tyúk, malac, tehén, szamár) közvetlen közelében mozoghattak. Kipróbálták a lovaglást, az állatok etetésébe és a tehének megfejésébe közvetlenül bekapcsolódhattak akár minden nap.

Megtekinthették és segíthettek a sajt, a túró, a joghurt házi előállításában (sajt, joghurt). Ellátogattak egy biofarmra, ahol a vegyszermentes gazdálkodással ismerkedtek meg. Természetesen itt is kipróbálhatták ügyességüket, ugyanis gazoltak és kapáltak.

A tábor legfontosabb céljaként az volt, hogy a gyermekek megismerjék és személyes tapasztalat útján megtapasztalják, hogy az étel honnan és hogyan kerül az asztalunkra. A tábor ideje alatt sokat mozogtak, nem néztek tévét, a telefonjaikat csak délután használhatták. Összességében elmondható, hogy a kitűzött cél teljesült. A gyerekek olyan tevékenységekben vehettek részt, amelyekkel egyébként nem találkozhatnának. Új barátságok is kialakultak, a tábor ideje alatt egyre többet figyeltek egymásra, és segítettek a gyengébbeket.

5. Kapcsolat más szervezetekkel, intézményekkel

A védőnői szolgálat szoros kapcsolatot tart fenn a helyi Gyermekjóléti Szolgálat családgondozóival. A közösen gondozott családokról rendszeresen konzultáltak személyesen, illetve telefonon, valamint közös családlátogatást végeztek.

A gondozott családok között mindig vannak olyanok, akiknek nehézséget okoz a gyermekneveléshez szükséges eszközök, ruhák beszerzése. A Védőnői Szolgálat felhívására mára általánossá vált, hogy azok a családok, akiknek valami feleslegessé vált, felajánlják a rászoruló családok részére. A felajánlott holmikat, játékokat beviszik a tanácsadóba, ahol aztán válogatás és szortírozás után eljuttatják azokhoz a családokhoz, ahol szükség van rá.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat helyi szervezete több alkalommal segített ruhákkal, és élelmiszer csomagokkal.

A Pétfürdői Közösségi Házal rendkívül szoros és jó a kapcsolat.

MINISZTERI ELISMERŐ OKLEVÉL

2015. június 13-án az Emberi Erőforrások Minisztériuma Elismerő Oklevelet adományozott a Pétfürdői Védőnői Szolgálat munkatársai részére, felelősségteljes, példamutató munkájuk elismeréseként. Külön nagy öröm volt, hogy az Oklevelet a Magyar Védőnői Szolgálat fennállásának 100. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen vehették át.

IV. Beszámoló az Iskolavédőnői Szolgálat munkájáról:

A 2012/2013-es tanév védőnői munka szempontjából eredményesnek mondható az állandó, az iskolák életében való folyamatos jelenlét miatt. Az iskolavédőnői feladatokat a Horváth István Általános Iskolában, és a Kolping Katolikus Szakiskola, Speciális Szakiskola és Kollégiumában látjuk el.

A tanév során sikerült a már kialakított kapcsolatot fenntartani, és még hatékonyabban összedolgozni az iskolákkal. A tanulók a védőnővel 2014 év nyarán is folyamatosan tartották a kapcsolatot az interneten.

2014. október 01-én a Horváth István Általános Iskolában a beíratottak száma 345 fő és ebből sajátos nevelésű igényű 8 fő.

Kolping Katolikus Szakiskola, Speciális Szakiskola és Kollégium: 307 fő, ebből sajátos nevelésű igényű 139 fő.

Az iskola védőnő a tanév során egy új jelzést tett a Várpalotai Gyermekvédelmi Szolgálat felé, ahol aztán két nevelésbe vételére irányuló eljárást kezdeményezett a gyámhivatal. Az eljárás családba fogadással zárult.

Ebben a tanévben is – az előzőekhez hasonlóan - fő problémát jelentett, hogy a kiszűrt tanulókat a szülők nem, vagy csak késve viszik el szakrendelésre (oka részben az is, hogy pl. az orthopédiai szakrendelésre több hónapos várakozási idő van).

Pozitív változást történt abban a tekintetben, hogy a vizsgálatok eredményeit bemutatják az iskola védőnőnek.

Még mindig probléma, hogy a gyerekek, fiatalok nem az életkoruknak megfelelően táplálkoznak, és sokan reggeli nélkül mennek el az iskolába. Az elvitt tízórai pedig csak frissen sültt pékárukat (fánk, kakaócsiga stb. Hiányzik a gyümölcs és a zöldség. A szakiskolában működik büfé, ahol friss, és megfelelő összetételű szendvicshoz juthatnak hozzá a tanulók.

A tanulók a menzán feltálatl ételt alig vagy egyáltalán nem hajlandóak megenni, megkóstolni. Nem isznak megfelelő mennyiségű folyadékot (vizet), a kevés folyadékbevitel mellett előnyt élveznek a cukros, a Kolping Szakiskolában a koffein tartalmú üdítőitalok, energia italok. Sajnos ezeket minden kontroll nélkül meg tudják venni az élelmiszerboltokban.

Az általános iskola felső tagozatánál egyre gyakrabban megjelenik az élvezeti szerek használata (cigi, alkohol). Az iskola védőnő megtapasztalta, hogy sok esetben tájékozottabbak a drog terén is, mint a felnőttek (pl. tudják kitől, hol lehet venni). Ezek a problémák középiskolában halmozottan jelentkeznek.

A Pétfürdői Védőnői Szolgálat 2015 nyarán ÉLETMÓD tábor szervezett egy cseszneki majorságban, 40 pétfürdői általános iskolás gyermeknek. Célunk az volt a táborral, hogy felismerjék és értékeljék az élelmiszereket, kevesebb félkész és gyorsételt fogyasszanak, illetve meg tudják becsülni az ételt, mint értéket, kincset.

Az előírt kötelező szűrővizsgálatok, oltások megtörténtek, és az igényeknek megfelelően egészségneveléssel kapcsolatos órák is megtartásra kerültek a táplálkozás, szerelem, párkapcsolat, szexuális felvilágosítás, piercing-tetoválás, fogápolás, időjárás-és annak megfelelő öltözködés, napsugárzás elleni védelem, nyár veszélyei terén.

A tanév során előírt kötelező szűrővizsgálatokat, oltásokat az iskola védőnő elvégezte. A Horváth István Általános Iskola alsó tagozatán vetítéssel egybekötve beszélt az egészséges táplálkozás, a mindennapi higiéné, a biztonságos közlekedés, a mindennapi aktív mozgás, és a káros szenvedélyek témaköréről.

A tavalyi évben folytatódott az A-HA program, melynek keretében a serdülőkor változási, fogamzás gátlás, az önvizsgálat témaköre feldolgozására.

2015-ben is folytatódott a NUTRIKID program, ahol a gyerekek játékos formában tanulhatják meg az egészséges táplálkozást, és egy kis munkafüzetben tesztelhetik tudásukat.

A Horváth István Általános Iskolában a 2015/2016-es tanévben „Családi életre nevelés” címén szakkört tartott, melyre újabb gyermekek jelentkeztek és jártak el rendszeresen. Az iskola védőnő ezen a szakkörön a hagyományainkról, az internet veszélyeiről, az elsősegélynyújtásról, konfliktus kezeléssel beszélgetett, valamint az ünnepek alkalmával közösen sütött a gyermekekkel.

Csecsemő gondozási versenyre a 2015 – os évben is készültek, ahol ismét 4. helyezést értek el.

Szabadidős és prevenciós programok:

2015. szeptemberében az általános iskolások előadás hallottak az alkohol és az energitalok káros hatásairól, azok súlyos következményeiről.

A gyermekeknek fontos tudniuk, hogy az alkohol kipróbálásával, valamint „buliként” többszöri használatával bűncselekmények áldozataivá válhatnak.

Továbbra is működik az e-mail-es tanácsadás, az ismert közösségi oldalon keresztül. Ezt a fajta tanácsadást szívesen igénybe veszik, hiszen itt lehetőségük van névtelenül kérdéseket feltenni.

Az iskola védőnő a Családsegítő Szolgálattal együttműködve 2015. júliusában megszervezték a most már hagyományos évenkénti „Családi napot”.

A már sokadik éve megtartott nap célcsoportja ismét a rászoruló gyermekek és családjaik voltak. A programra különböző foglalkozásokkal és zsíros kenyérral várták a meghívottakat.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálathoz csatlakozva részt vett a karácsonyi és húsvéti játszóházban is. Az iskolák és a Területi-védőnő az elmúlt évben is jól és összehangoltan működtek együtt. A szűrővizsgálatok és az oltások lebonyolítása rugalmasan történt.

V. A házi segítségnyújtás és szociális étkeztetés tevékenysége:

A házi gondozottak száma 2015. decemberében lezárt adatok szerint 34 fő volt. Az ellátottak száma átlagosan egész évben ennyi volt.

A 2015-ös évben a jogszabály által előírt létszámot, a 36 főt (9 fő lehetett egy gondozóra) nem lépte túl. 2015-ben négy embert fűrdettek napi szinten a házi gondozók. Életkorúkból adódóan az ellátást igénybe vevők nagy része nehezen mozog, így a napi szükségleteik biztosításában, - szakrendelésekre történő időpontok kérésben, kapcsolattartás a házi orvossal, gyógyszerek kiváltása, bevásárlásban, és takarításban segítettek. Szakorvoshoz egy embert kísért rendszeresen a házi gondozó az ellátott halláskárosodása miatt. Így az ellátott ápolásával és gyógyszerelésével kapcsolatos teendőket közvetlenül beszélhette meg a házigondozó és az orvos, valamint a segítő közvetített a gondozott és az orvos kommunikációjánál.

2015-ben a szociális étkeztetésben részesülők száma átlagosan 52 fő volt.

Jellemzően az életkoruk és az életkorral együtt járó egészségi állapot és önálló képesség csökkenés az oka a napi egyszeri meleg étel igénylésének. 10 igénylőnek a jövedelmi viszonyai miatt nem kellett térítési díjat fizetnie. A 2015 – os évet 55 étkezővel zártuk.

VI. A bölcsőde (gyermek napközbeni ellátása) tevékenységei:

A működés rendjét „A bölcsődei gondozás-nevelés minimumfeltételei és a szakmai munka részletes szempontjai” című módszertani levél részletezi, amely az Országos Család- és Gyermekvédelmi Intézet gondozásában jelent meg. A bölcsőde, mint gyermekintézmény a gyermekjóléti alapellátás része, amely a családban nevelkedő 6-36 hónapos korú gyermekek számára biztosítja a napközbeni ellátást, szakszerű gondozást, nevelést.

Férőhelyek száma 24. Gondozási díj nincs, amely további segítség a kisgyermeket nevelő családoknak. 2015 – ben bevezetésre került a bölcsődei ingyenes étkeztetés, ami szülők nyilatkozatai alapján 2015. decemberi adatok alapján 15 gyermeket jelentett, 6 kiskorú pedig a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény miatt részesült ingyenes étkezésben.

Bölcsődénkben két csoportszobában, 24 férőhelyen, az elmúlt évben összesen 42 gyermeket gondoztunk. A gyermekek beszoktatása folyamatos, a szülők, családok igényeinek megfelelően.

1 kiskorút hátrányos helyzetűként tartottak nyilván, 1 gyermeket a Gyermekjóléti Szolgálat javaslatára vettek fel és gondoztak a bölcsődében.

Az intézmény tárgyi feltételei

A bölcsőde összes helyisége megfelel az Európai Unió elvárásainak. Egy gondozási egység két csoportszobát foglal magába, melyek berendezése, felszereltsége, játékkészlete folyamatos fejlesztésen ment keresztül.

A 2015-es évben felújították az intézmény tetőszerkezetét, és a csoportszobákat kifestették. Megtörtént az udvar talajának kiegyenlítése, valamint új homokozó került beépítésre.

Jól felszerelt főzőkonyhánk a HACCCP szabályzat előírása szerint működik. Továbbra is igyekszünk a gyermekek életkorának megfelelő egészséges, változatos, ízletes étrend kialakítására.

Személyi feltételek

A gondozónők napi hét órát töltenek a csoportban, heti váltásban, két műszakban dolgoznak, lépcsőzetes munkaidőkezdéssel. A társgondozónő hiányása esetén az összekötő, helyettesítő gondozónő végzi el a csoport gyermekeinek gondozását-nevelését.

Bölcsődénk gyermekorvosa rész munkaidőben látja el feladatát, jelenleg heti 2 x 1,5 órában. A bölcsődei felvételt követően elkészíti a gyermekek felvételi státuszát és a negyedévenkénti vizsgálatokat. Ezen kívül a szülők és a gondozónők bármikor bizalommal fordulhatnak hozzá kérdéseikkel, észrevételeikkel.

A bölcsődei gondozás, nevelés

Alapvető, hogy minden gyermek egyéni fejlődésének, biológiai szükségleteinek, érési folyamatának megfelelő, személyre szabott ellátást kapjon. Nélkülözhetetlen az egészséges és biztonságos környezet megteremtése, az egészségvédelem, egészségnevelés és az alapvető higiénés szokások kialakítása.

A gyermekélelmezés: a gyermekek napirendjén belül a kulturált étkezés feltételeit és a szabályrendszer kialakítását is feladatnak tekintjük. Ízléses tálaló edényekből, jó hangulatban folyik az étkezés. Saját főzőkonyhánkban naponta kerül ki az a sok finom étel, amit konyhai dolgozóink nagy gonddal és szakértelemmel készítenek el.

Pihenés, alvás: idejét, időtartamát a gyermekek igénye határozza meg. Az alváshoz nyugodt légkört, és megfelelő tárgyi feltételeket biztosítunk (kényelmes fekhely, friss levegő, csend). Tiszteletben tartjuk a gyermek alvási szokásait, a megszokott játékot, cumit, textíliát kapja meg, s ha kell, a gondozónő közvetlen jelenlétével, simogatással altatja őket.

Öltözködés: legfontosabb funkciója az időjárás változásaival szembeni védekezés, de e tevékenység közben fejlődik a gyermek önállósága és az igényessége is. Az öltözködésnél a gondozónő szerepe a gyermek önállóságának támogatása, amely a teljes kiszolgálástól a segítő, irányító tevékenységig terjed. A gyermekek a saját ruháikat használják, a csoportszobában váltócipőt hordanak. Igény esetén tudunk biztosítani bölcsis ruhát, váltóruhát is.

Egészségvédelem, egészségnevelés: feladatunk a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető emberi higiénés szokások kialakításának segítése. Ügyelünk, hogy mindenkor érvényesüljön a folyamatosság, a szabadság, az önkéntesség és a választhatóság elve. Gondozó-nevelő munkánkban arra törekszünk, hogy a mozgás az egész napi tevékenység szerves része legyen. A tárgyi környezet biztosítása mellett a praktikum, az akadálymentesség és az esztétikum követelményeit tartjuk szem előtt.

Az érzelmi fejlődés, szocializáció segítése

A kisgyermek elsősorban érzelmi lény, érdeklődését érzelmei irányítják. Elsődleges szocializációs környezete a család, amelyben nevelkedik. A kisgyermek tevékenysége bizonyos mértékben tükrözi érzelmi világát. Az érzelmek befolyásolhatóak, pozitív érzelmek elősegíthetőek, de ugyanúgy a negatív érzelmek is. A bölcsődés kisgyermek gondozásának egyik alapfeltétele a pozitívumokra való támaszkodás, a pozitív megerősítés.

A bölcsődei élet megszervezése, kapcsolattartás

Kapcsolattartás a szülőkkel: a bölcsőde az otthoni ellátást egészíti ki, szorosan együttműködve a szülőkkel. Az együttműködés partneri viszonyt feltételez, mely nem túl bizalmas, de őszinteségen alapszik

Sajnos 2015. májusában Calici vírus fertőzése miatt 3 napra a Népegészségügyi Hivatal zárlatot rendelt el, mivel a lebetegedések száma nagyon magas volt. Gyakorlatilag csak néhány gyermek nem betegedett le. Fontos megemlíteni, hogy **a kialakult problémát a hanyag szülői magatartás okozta.** Rendszeresen megtapasztaljuk, hogy a lebetegedett gyermeket a szülők nem tartják otthon, hanem elviszik a gyermek közösségbe, ahol a fent említett betegség, ebben az életkorban gyorsan fertőz.

Szülői értekezleteken a bölcsőde vezetője minden alkalommal felhívja a szülők figyelmét arra, hogy ha lebetegszik a gyermek ne hozza a bölcsődébe.

Kapcsolattartás társintézményekkel

Az 1997. évi XXXI. Gyermekvédelmi törvény értelmében a bölcsőde a rendszerben a *jelző* funkciót ellátó intézmény. A gyermekek érdekérvényesítése törvényi kötelezettséget jelent a gyermekek gondozásában részt vevő gondozók számára. Együtt működünk mindazon intézményekkel, személyekkel, akikkel a gyermek ellátása során kapcsolatba kerülünk: a védőnőkkel, az óvodákkal, a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal és kölcsönös jó együttműködés jellemzi a Polgármesteri Hivatallal.

Pétfürdő, 2016. március 11.

Papp Alexandra
intézményvezető